

Безоплатна медична допомога для тимчасово переміщених українців у Литві.

Українці, які отримали тимчасову посвідку на проживання у Литві з гуманітарних міркувань, можуть отримувати безоплатну медичну допомогу.

Одразу в реєстраційному центрі особі видадуть реєстраційну картку, де буде вказано персональний код електронної історії здоров'я ESI. Цей код дозволяє ідентифікувати людину для отримання медичних послуг та ліків за рецептом — його слід показувати в медичних закладах та аптеках.

Для отримання медичних послуг треба відвідати найближчу поліклініку або Центральну поліклініку у Вільнюсі (Pułimo g. 3). За медичними послугами можна звертатися до медичного закладу муніципалітету, у якому особа зареєстрована. Знайти медичну установу можна на сайті (вибрати область і натиснути «Medicinos įstaigos») www.lrvalstybe.lt/savivaldybes.

Українці можуть претендувати на такі медичні послуги:

- послуги швидкої допомоги та охорони здоров'я
- медичну реабілітацію поранених на війні
- щеплення від COVID-19 (тел. 1808, з не литовського номера: +370-66-01-1808)

Екстрена медична допомога в Литві гарантується усім безоплатно, номер виклику – 112.

Невідкладна допомога також є безоплатною й включає надання першої медичної допомоги в закладах охорони здоров'я (з надання амбулаторних та/або стаціонарних послуг). Для звернення до закладу по невідкладну допомогу направлення лікаря не є обов'язковим.

Як працює медична система у Литві

Щоб отримати планову медичну допомогу в Литві, слід для початку звернутися до лікаря загальної практики — сімейного лікаря. Для цього необхідно звернутися до спеціально відведеного медичного закладу на території самоврядування, де зареєстрована особа.

Якщо людина вже застрахована обов'язковим медичним страхуванням у Литві, то вона може зареєструватися у вибраній медичній установі. Для отримання безоплатних послуг слід переконатися, що медичний заклад має договір із територіальною лікарняною касою.

Сімейний лікар надає медичну допомогу в межах своїх компетенцій або, якщо це необхідно, направляє пацієнта до вузького спеціаліста.

У Литві діє обов'язкове медичне страхування, тобто всі резиденти платять внески. Натомість отримують безоплатне медичне обслуговування у державних, муніципальних і приватних закладах, які уклали договори з лікарняними касами. Виняток становлять певні аналізи чи процедури, які не покриває Державна лікарняна каса — за них потрібно платити.

Екстрена та невідкладна медична допомога безоплатні для всіх резидентів Литви незалежно від громадянства та наявності у них страхового поліса. Якщо іноземний громадянин не має статусу резидента, то має відшкодувати вартість медичної допомоги або звернутися до своєї страхової компанії, в якій він оформляв поліс для поїздки в Литву.

Громадяни України, які зареєструвалися для отримання тимчасового захисту, автоматично отримують державне медичне страхування. Якщо такі українці починають легально працювати в Литві, з їх зарплати автоматично вираховуються страхові внески — і вони також застраховані. Якщо особа не зареєстрована для отримання притулку і не має офіційного працевлаштування, їй рекомендовано купити приватну страховку. Перелік приватних страхових компаній: www.draudimas.lt/pages/draudimo-bendroves.

Як отримати доступ до спеціалізованої та високоспеціалізованої медичної допомоги

Щоб отримати консультацію лікаря-спеціаліста в державній лікарні, спочатку потрібно звернутися до сімейного лікаря (терапевта). Сімейний лікар призначає лікування, медикаменти, а в разі потреби виписує направлення до вузького спеціаліста або на госпіталізацію.

Без направлення сімейного лікаря (терапевта) послуги вузького спеціаліста будуть платними. Також пам'ятайте, що звернення до сімейного лікаря в іншому медичному закладі, ніж той, де ви зареєстровані, є платним.

Також у Литві безоплатні послуги надають приватні лікарні, які уклали договори з територіальними лікарняними касами — вони не беруть платню з осіб, покритих обов'язковим державним страхуванням.

Чи є у Литві преференції для українців

Шукачам притулку з України Литва забезпечує такі безоплатні медичні послуги:

- невідкладна медична допомога
- огляд і медична допомога під час вагітності
- медична допомога при пологах
- інші медичні послуги, ненадання яких може призвести до погіршення здоров'я та необхідності невідкладної медичної допомоги
- реабілітація постраждалих від війни
- вакцинація проти COVID-19
- вакцинація дітей за календарем щеплень
- необхідні ліки за рецептом

За цим посиланням опублікована пам'ятка для українців: <https://migracija.lrv.lt/uploads/migracija/documents/files/UA.pdf>.

Люди з діабетом 1 типу можуть отримати безоплатні інструменти для лікування (інсулін, голки, смужки для вимірювання рівня глюкози тощо): [https://migracija.lrv.lt/uploads/migracija/documents/files/Cukrinis%20diabetas\(2\).pdf](https://migracija.lrv.lt/uploads/migracija/documents/files/Cukrinis%20diabetas(2).pdf)

Крім того, вимушені переселенці можуть отримати в Литві безоплатну стоматологічну допомогу. Це ініціатива приватних клінік у різних містах, які добровільно запропонували таку допомогу для українців. Адреси клінік за посиланням: <https://odontologurumai.lt/lt/apie-rumus/naujienos/1859-%C4%AFstaigos,-teikian%C4%8Dios-nemokam%C4%85-b%C5%ABtin%C4%85j%C4%85-pagalb%C4%85-nukent%C4%97jusiems-nuokaro-ukrainoje>.

А тут є перелік контактів, за якими українці можуть отримати безоплатну психологічну допомогу: https://docs.google.com/spreadsheets/d/1gCDVmDReGfnK_6GGQTK1NN1et_6Y6T_Sgv4ZD9YZYnQ4/edit#gid=0.

Виклик екстреної медичної допомоги в Литві

Українці, які прибули до Литви в пошуках тимчасового притулку і ще не встигли оформити медичну страховку, можуть отримати термінову медичну допомогу в медичному закладі муніципалітету, де зареєструвалися.

Викликати екстрену медичну допомогу в Литві можна за номером 112. Це єдиний екстрений номер, за яким також викликають поліцію та пожежну службу.

Окремі номери для виклику швидкої допомоги: 03, 103, 033.

Крім того, в невідкладному стані можна самостійно звернутися до медичних закладів з надання амбулаторних чи стаціонарних послуг. При такому зверненні направлення лікаря не є обов'язковим і перша медична допомога надається безоплатно.

Як отримати ліки в Литві

Якщо особа перебуває на лікуванні в стаціонарі, там їй надаються усі необхідні ліки та медичні препарати. В інших випадках рецептурні ліки для амбулаторного лікування призначає лікуючий лікар.

Ліки, на які лікар виписав рецепт, можна отримати в аптеці. Для тих, хто став на облік у реєстраційному центрі, такі ліки є безоплатними.

Засоби медичної допомоги (ортопедичні шини, підгузки, діагностичні стрічки) можна купити в аптеці за свій рахунок. Особи, застраховані обов'язковим медичним страхуванням, повинні звернутися до сімейного лікаря, який видасть направлення чи рецепт. Потім за направленням або рецептом від лікаря слід звернутися в підприємство, що займається продажем та має договір із лікарняною касою, чи аптеку, та отримати такі засоби безоплатно.

Вакцинація для дітей та дорослих

Вакцинація проти COVID-19

Українці в Литві можуть отримати безоплатне щеплення проти COVID-19. Для цього слід записатися за номером 1808. Або якщо телефонний оператор не з Литви, то за номером +370 66 01 1808. Вакцинація дозволена після досягнення 12-річного віку. Детальніше: koronastop.lrv.lt.

Вакцинація за календарем

Календар щеплень у Литві включає вакцинацію проти таких хвороб:

- туберкульоз (БЦЖ) — у день народження;
- ротавірусна інфекція — у 2, 4 та 6 місяців;
- дифтерія, правець і кашлюк — у 2, 4, 6, 18 місяців, 6-7 років, 15-16 років та ревакцинація кожні 5-10 років;
- поліомієліт — у 2, 4, 6, 18 місяців, 6-7 років;
- гемофільна інфекція типу b — у 2, 4, 6, 18 місяців;
- гепатит В — у день народження та в 1 місяць;
- пневмококова інфекція — у 2, 4 та 12-15 місяців;
- менінгококова інфекція — у 3, 5 та 12-15 місяців;
- кір, паротит, краснуха — у 15-16 місяців та 6-7 років;
- вірус папіломи людини — в 11 років лише для дівчаток;
- грип — лише для людей після 65 років.

Щоб отримати щеплення за календарем, зверніться до свого сімейного лікаря.

Медична допомога вагітним: спостереження, пологи, документи для маюка

У Литві держава надає повністю безоплатну медичну допомогу під час вагітності та пологів, яка охоплює будь-яке необхідне лікування: для матері та плода під час вагітності, для матері та дитини під час пологів у медичному закладі (але не вдома) та в післяпологовий період.

Під час вагітності передбачені щонайменше шість оглядів у гінеколога, а також УЗД та інші аналізи. Також вагітна має можливість пройти безоплатний огляд в окуліста і стоматолога.

Зазвичай після пологів пацієнтка залишається в лікарні близько трьох днів, залежно від їх виду. Партнеру/партнерці дозволяють залишитися на ніч із пацієнткою. Також у лікарні після пологів можна скористатися послугами акушерів.

Зареєструвати народження дитини необхідно протягом 3 місяців після народження.

Є два способи подати заяву на реєстрацію народження:

- Онлайн через інформаційну систему реєстраційної служби [MEPIS](#).
- У відділі реєстрації актів цивільного стану.

Для реєстрації народження дитини знадобиться:

- документи, що посвідчують особу обох батьків;
- номер свідоцтва про народження дитини або електронного свідоцтва eVGP (видається в пологових);
- якщо дитина народилася поза шлюбом, [заява про визнання батьківства](#).

При народженні дитини слід [задекларувати місце проживання дитини](#). Це найзручніше робити онлайн через [електронний портал](#).

Виписавшись із пологового, треба зателефонувати до реєстратури своєї амбулаторії та повідомити про новонародженого. Співробітники стійки реєстрації підкажуть, що робити далі. Дитину має оглянути лікар або медсестра протягом трьох робочих днів після виписки з пологового будинку.

Стоматологічна допомога

Обов'язкове медичне страхування в Литві частково покриває стоматологічні послуги. Так, Національна каса оплачує роботу лікаря, а пацієнт повинен заплатити за ліки, пломби та інші стоматологічні матеріали. Важливо пам'ятати, що ці послуги безоплатні лише в закладах, які мають договір з Національною касою.

Винятки (безоплатні ліки, пломби, стоматологічні матеріали та одноразові інструменти) існують для дітей, учнів денної форми навчання загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних училищ, але лише до досягнення ними 24-річного віку, а також осіб, які отримують соціальну підтримку.

Деякі категорії населення мають право на безоплатне протезування зубів: особи пенсійного віку, діти до 18 років, особи, визнані непрацездатними, пацієнти, які проходили лікування раку ротової порожнини.

Водночас, українці, які прибули до Литви у зв'язку з війною, можуть отримати безоплатну стоматологічну допомогу незалежно від наявності в них медичного страхування. Це ініціатива спільноти литовських лікарів-стоматологів. Список закладів, які надають таку допомогу, можна знайти [за посиланням](#).

Психіатрична допомога

Безоплатна емоційно-психологічна підтримка російською мовою надається за телефоном 1809, лінія відкрита по буднях із 18 до 21 години, по вихідних із 12 до 15 години. Відеоконсультації психологів та психотерапевтів для дорослих і дітей доступні в інтернеті на онлайн-платформі manodaktaras.lt.

Крім того, група литовських психологів, психотерапевтів та психіатрів запустила ініціативу щодо надання психологічної допомоги громадянам України. Нині понад 40 фахівців готові надати психологічну допомогу цілодобово. З ними можна зв'язатися електронною поштою: Vinkovskiene@gmail.com та lig40d@gmail.com

Щоб отримати медичну допомогу психіатра, потрібно звернутися до центру психіатричного здоров'я, де цю допомогу оплачують лікарняні каси, платити за неї не доведеться.

Допомога для важкохворих пацієнтів та тих, хто бореться з рідкісними захворюваннями

Країни ЄС об'єдналися і створили спільноту «Європейські довідкові мережі» (ERN), яка налічує 1500 спеціалізованих центрів із різних країн.

Щоб отримати допомогу, треба звернутися до Європейської довідкової мережі, яка допомагає українцям з рідкісними захворюваннями. Для цього створено декілька ресурсів:

- [сайт-довідник](#), що містить загальну інформацію про допомогу та посилання на інші ресурси;
- [сайт, де можна подати заявку на допомогу](#);
- [сайт, через який можна знайти потрібного фахівця для лікування та отримати консультацію](#).

Також знайти інформацію про допомогу українцям можна на сайтах лікарень в місті, куди прямує чи де перебуває людина.

Щоб розпочати лікування, можна звернутися до лікаря загальної практики. Якщо в пацієнта є результати аналізів та досліджень, їх також треба взяти з собою. Лікар може направити пацієнта на нові обстеження або до вузького спеціаліста.